

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ, ὑπὸ Ἀλκίφ.·
Σ' ΑΓΑΠΗ, μυθιστόρημα Ι. Μαρύ·
Η ΔΕΣΗΟΙΝΙΣ ΚΕΡΟΥΡ, διήγημα Γ. Σανδῶ·
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ.

Μία σθεσθεῖσα δόξα.
Ο ΜΥΣΤΙΚΙΣΜΟΣ τῶν Ἑλλήνων.
ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ, Ἐκ τοῦ Ἰσπανικοῦ.
ΠΕΡΙΠΛΗΣΕΙΣ, Ἀφρικανικαὶ περιηγήσεις.
ΠΟΙΗΣΙΣ : Ἐκ τῶν τοῦ Στεκκίτη.
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΧΩ.
Ἄ λ λ η λ ο γ ρ α φ ῖ α .

ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ

Τὸ ηλεκτρικὸν φῶς καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ πύλοι τῶν ἀμερικανῶν τυπογράφων.— Ὁ ἐγκέφαλος τῶν γυναικῶν.— Ἡ λωποδυσία καὶ οἱ ἐπιστήμονες αὐτῆς.—

Ὅσον ἀληθῶς καὶ ὅσον ἐχ ἄ λ α σ ε ν. ὅσον καὶ ἂν ἔγινε βλάσφημος ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ὁ κόσμος, ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ἐξαιουθεῖ ἀκόμη,

... poursuivant sa carrière,
Verser des torrents de lumière
Sur ses obscures blasphémateurs,

δηλαδή νὰ διανέμῃ ἀφθόνως ἐπὶ τῶν βλασφημιῶν τὸ ζωογόνον τῆς ἡμέραςφῶς, πρᾶγμα ὅπερ ἐπραττε καὶ καθ' ἡν ἐποχὴν ὁ γάλλος Λαφάν δὲ Πομπινιάν ἐγραφε τοὺς ἀνωτέρω στίχους. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι τῆς σήμερον δὲν ἠρέσθησαν εἰς τοῦτο· ἠθέλησαν ἔτι νὰ ἔχωσι κατὰ χειρὶ ἄλλους τὸ φῶς καὶ ἐν ὄρα νυκτὸς, καὶ ἰδοὺ οἱ ἐπιτυχόντες τοῦτο, ἂν ὅχι παρὰ τοῦ ἡλίου, παρὰ τοῦ ἡγέλου Ἐδισσῶνος, δύνανται σήμερον νὰ καθιστῶσι διὰ τοῦ ηλεκτρικοῦ φωτός τὴν νύκτα λαμπρὰν ὡς καὶ τὴν ἡμέραν.

Τὸ ηλεκτρικὸν φῶς, ἀληθῶς, κάμνει θαύματα. Ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἐστημέραι γίνεται κοινωτέρα καθ' ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. αἱ δὲ μεγάλαι οδοὶ τῶν Παρισίων καὶ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν πρωτευουσῶν ἐφωτίσθησαν ἐκρηκτικῶς δι' αὐτοῦ καταγράφουσι τὸ φωταίριον. Καὶ ἡμῶν δὲ ἡ πρωτεύουσα δὲν καθυστερεῖ ὡς πρὸς αὐτὸ, ἀφοῦ τὰ μεγάλα παρ' ἡμῶν καταστήματα ἀντικαθίστῶσι,

τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, τοὺς προτέρους τῶν λαμπτήρων διὰ τῶν ἡλεκτρικῶν.

Ἄλλ' εἰν ὑπάρχουσι καταστήματα εἰς ἃ ἐγένετο χρῆσις τοῦ ηλεκτρικοῦ φωτός ὅλως πρωτοφανῆς καὶ παράδοξος, ταῦτα εἶνε τὰ τυπογραφεῖα τῆς ἀμερικανικῆς πόλεως Χικάγου.

Εἰς τὰ τυπογραφεῖα ταῦτα εἰσέχθη τὸ ἐξῆς σύστημα φωτισμοῦ· ἕκαστος στοιχειοθέτης φερεῖ καὶ σκεῖτον περιέχον μικρὰν ἡλεκτρικὴν στήλην καὶ μίαν ἐλαφροτάτην λυχνίαν δυνάμενην νὰ φωτίξῃ ἐπὶ δέκα διαρκῶς ὡς ρας χωρὶς νὰ γίνηται ἀντικατάστασις τῆς στήλης δι' ἑτέρας. Μικρὸν δὲ κόμβιον, ὑπάρχον ἐπὶ τοῦ πύλου, χρησιμεύει εἰς ἐπαύξησιν ἢ ἐλάττωσιν τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτός.

Καὶ οὕτω ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ οἱ τυπογράφοι, οὗς οἱ παλαιοὶ πατέρες ἀπεκάλεσαν τέκνα τοῦ διαβόλου, περιεβλήθησαν τὸ auréole, τὸν φωτεινὸν στέφανον τῶν ἁγίων. Τὸν νεωτερισμὸν τοῦτον διόλου ἀπίθανον νὰ τὸν ἐδωμεν ταχέως εἰσαγόμενον καὶ παρ' ἡμῶν, ἀφοῦ ἡ τιμὴ τῶν πύλων τούτων μὲ ὅλα τὰ ἐπ' αὐτῶν μηχανήματα εἶνε μόνον ἐν δεκάφρακτον.

Μὴ φοβεῖσθε, καλὰ κυρίαι! Δὲν θὰ ἐπιχειρήσωμεν μελέτην ψυχολογικὴν ἐφ' ὑμῶν δι' ἧς νὰ σᾶς ἀποδείξωμεν ὅτι ὅλα σὰς τὰ σφάλματα ἔχουσι κυρίαν ἀφορμὴν τὴν ἰδιαιτέραν κατασκευὴν τοῦ ἐγκεφάλου σας. Τὴν σήμερον ἄλλως τε κατέχετε ἴσῃ ἐν πνεύματι θέσιν μὲ τὸν ἄνδρα, καὶ οὐδεὶς θὰ τολμήσῃ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ἐναντίον. Θ' ἀναφέρωμεν μόνον τὰς γνώμας ἃς οἱ παλαιοὶ πατέρες, ὡς ἐπίσης καὶ ἄλλοι τῶν προγενεστέρων ἔτρεφον, περὶ ὑμῶν.

Οἱ λοιπὸν πατέρες τῆς ἐκκλησίας καμμίαν λεπτότητα ἢ σεβασμὸν δὲν ἔτρεφον πρὸς τὴν γυναῖκα, ἀφοῦ ὁ μὲν ἀπεκάλει αὐτὴν «σκευὸς μεμολυσμένον», ὁ δὲ «τέρας φιλέκδικον καὶ κακοποιόν.» Ἀλλὰ δὲν ἦσαν ταῦτα μόνον, ἢ μᾶλλον αὐτὴ ἦσαν ἀσήμεντα παραβληλόμενα πρὸς τὴν σύνοδον ἢν ἀργότερον ἔκχρισεν πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος «ἐὰν ἡ γυνὴ ἔχει καὶ αὐτὴ... ψυχὴν» καὶ ἐφθασαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν ἔχει αὐτήν.

Ἀλλὰ τούτο βεβαίως ἦτο ἀπόρροια τῶν δογμάτων «Πᾶσα κακία εἶνε μικρὰ συγκρινομένη πρὸς τὴν τῆς γυναικὸς» κλπ. τῆς παλαιᾶς Γραφῆς. Ὁ δὲ Φανελὼν πρῶτος ἐν Γαλλίᾳ προσέρχεται εἰς ὑπεράσπισιν τοῦ ἡδικημένου φύλου, λέγων ὅτι τὸ καλὸν ἀνευ τῆς γυναικὸς ἀδύνατον νὰ ὑπάρῃ.

Κατόπιν ἔρχεται ὁ Ράβελι ἐπὶ «ἀδιφορεῖ περὶ τῶν γυναικῶν,» καὶ ἐστι: κρᾶζει διὰ τοῦ ἱεροῦ Ρονδιδιλις ὅτι «ὁ Πλάτων ἀγνοεῖ μεταξὺ ποίας τάξεως ἔχων, πρέπει ἡ γυνὴ νὰ καταταχθῇ.» Δὲν εἶνε λοιπὸν οὗτος, ἐπὶ, με τοὺς χονδροειδεῖς τοῦ ἀσπεύματος, οἱ ἀρμόδιος ἔναρξθαι πρὸ τῶν ποδῶν τῆς καὶ τῇ πλεῇ ὕμνου καὶ ἐγκώμια, πρᾶγμα ὅπερ δὲν ἤργησε νὰ συμβῇ.

Τὴν σήμερον ὅμως, κυρία μου, τόσον καλὴν κατέχετε θέσιν καὶ τόσον θαυμάσια χειρίζεσθε τὸν κάλαμον πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιοκλήτων σας, ὥστε οὐδεὶς ἔτι μῆση νὰ σας εἴπῃ ὅτι οὐδεὶς καλὸς ῥήτορας οὐκ ἔστι. Ἐχετε ἐγγράφον πύθηνος καὶ ἀρναίου ἀλώπεκος, ὡς λέγει ρητὸν τι τοῦ 16ου αἰῶνος, καὶ ὁ Πῶλ δὲ Βιλίερ, δηλαδὴ ὁ γάλλος δικτὺρ, ὁ συλλέγει πάντα τὰ ἀνωτέρω καὶ νῦν ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς ἐπιστολῆς.

Ἡ λωποδυσία ἔσχε καὶ ἔχει καὶ ἡμέραν ὁπλοῦς οἷτινες διὰ τῶν πρωτοτύπων αὐτῶν στρατηγικῶν κατέρθωσαν νὰ τὴν κακιστήσωσιν ἀληθῶς ἐπιστήμην. Ὅσα ὅμως στρατηγικὰ λωποδυτῶν καὶ ἀν' ἡκούσας τῆς ἀνεγνώσας θὰ ἦναι ἀσημάντα βεβαίως, παραβλλόμενα πρὸς τὸ κατωτέρω παλινδρόμην ἄλλ' εἰς ἄλλον πρωτότυπον καὶ παραδόξον λωποδυτῶν ἡρόνιμον.

Ἀνθρωπὸς τις ἦλθε καὶ ἐγκατέστη, ἀνωττον πῶθεν, εἰς μίαν ἀμερικανικὴν πόλιν. Ἐρχίνοτο καὶ ὅλα ἀνθρώπος τῆς ἀκριβοῦς καὶ τῆς ἀξιοῦς. Ἐρχίνοτο ἡδὲ τεσσαρακοντούτης. Τὰ πάντα ἐν αὐτῷ ἦσαν ἀνεπλήρητα, ὁ λευκὸς τοῦ λαίμαρτος καὶ ἡ σοφία τοῦ ρεδιγγότα, καὶ εἶχε τὸ ἑξωτερικὸν ἀνθρώπου ἔχοντος τὰς ὑποθέσεις τοῦ, σεδατοῦ οἰκονομολόγου. Ἡ πρώτη του φροντίς ὑπῆρξε νὰ ζητήσῃ ἐπισήμως διὰ τῶν ἐφημερίδων σέκημα τῆς ἀρεσκείας του, προσθέτων ὅτι ζῆται οἰκογενεῖαν χρηστοῦ καὶ εἰ δυνατόν ἀνευ τέκνων, διότι εἶνε φθίος τῆς ἡσυχίας. Παρεκάλει δὲ πρὸς τοῦτοις ἐν τῇ ἀγγελίᾳ τὴν μέλλουσαν οἰκογενεῖαν ἐν ἡμέλλῃ νὰ ἐγκατασταθῇ, νὰ τῷ πέμπῃ τὸν λογαριασμὸν πάντοτε εἰς τὴν πρῶτην ἀκριβοῦς τοῦ μηνὸς καὶ οὐδέποτε εἰς τὰς δύο, ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει.

Εὐρεθέντος τοῦ οἰκλήματος, ὁ ἥρωας ἡμῶν ἐνοικίει μικρὸν τι γραφεῖον εἰς μίαν τῶν ἀξιωματικῶν οἰκῶν τῆς πόλεως. Οὐδὲν ἀπεστρέφετο ὅσον τὰς ἐπιδείξεις, διότι «ὅπου αὐτὰ ὑπάρχουσιν, ἔλεγεν, ἐκεῖ βλαστῶσι καὶ ἀπάτῃ» αὐτὴ δὲ ἡ φράσις πόσῃ ἔκχευεν ἐντύπωσιν ἐπὶ τῆς οἰκοδομοῦντος του, ὥστε ἐσημειώθη ὑπ' ἐκείνης φερετὸν ἐν τῇ μεγάλῃ τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἐπὶ τοῦ περιθωρίου τῶν ρητῶν τοῦ Σολομῶντος.

Ὀλίγας μετέπειτα ἡμέρας ἔκχευεν διὰ τῶν ἐφημερίδων ὁ ἥρωας ἡμῶν τὴν ἐξῆς αἴτησιν:

«Προτιθέμενοι οἱ ὑπογεγραμμένοι νὰ κάμωμεν μεγάλας ἐμπορικὰς ἐργασίας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ζητοῦμεν τρεῖς ἢ τέσσαρες ὑπαλλήλους εὐφυεῖς καὶ ἔχοντες καλὰ συστατικά. Ἐπειδὴ δὲ εἰς ἐκάστου τὰς γαῖρας θὰ ἐμπιστευῶνται κολλοσιτικὰ ποσά, διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται παρ' ἐκάστου τούτων ἐνέχυρον πέντηκοντα τἀλλήρων. Ἐκ τῶν νέων θὰ προτιμῶσιν οἱ χρηστοί: καὶ θεοσεβεῖς. Οἱ βουλόμενοι, θὰ εὐρωσι τὸ γραφεῖον ἀνοικτὸν ἀπὸ 10-11 π. μ. καὶ 4-5 μετὰ μεσημέριον.

Οἱ ὑπογεγραμμένοι: Βίκας, Χόκς, καὶ Σικ.

Ἀρ. 110, Ὀδὸς Δόγ.»

Μέχρι τῆς 31ης τοῦ μηνὸς παρυσιάσθησαν 15 ἔως 20 νεανίαι εὐσεβῶν κλίσεων. Ἀλλὰ τὴν πρωΐαν τῆς πρώτης τοῦ ἐπομένου μηνὸς ὁ κατὰ τὴν ἀρχὴν δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ.

Τὴν δὲ πρωΐαν τῆς ἐπομένης τῇ πρωΐαν ταύτην ἡ καλὴ οἰκοδομοῦν ἡγόραζε παρὰ τινος χρητοπωλείου κόμην ἐλαστικὴν διὰ νὰ στῇ ἀπὸ τῆς ἀγίας Βίβλου τὰ ρητὰ τοῦ σεδατοῦ τῆς οἰκοδομοῦ. Ὅσον δὲ διὰ τοὺς χρητοῦς νέους τοὺς προκηχθόντας τὰ τἀλλήρα τῶν, αὐτοὶ περὶ μὲν ἀκριβοῦς τὴν εἰς τὸ γραφεῖον ἐμφανίσιν τοῦ διευθυντοῦ τῶν.

Εἰς τὴν τριττὴν ἡ κυρία θάρσεν ἐν αὐτῷ ἡρώον, τὸ ἀντιπῆναι καὶ ἀρετὴ τὸ ἐδαμῖμα τὸ αὐτὸ κατὰ μέρος.

Δικτὸ δὲν τὸ πρῶτον: Ἐρωτᾷ ὁ σέγγος. Ἐγείνετο πολὺ ἀκρόατος καὶ δὲν πρῶγεται.

Ἀ! ἔ! ἐκκαλῶν θὰ τὸ εἶχε ἀλατῶσι σκίνεται ἔξω ἐντὶ τὸ ἔδρα καὶ ἐκείνη ἡ ἐξαχθῆναι.

ΑΛΚΑΙΟΣ

Ἡ Ἐρμῆς ἀφ' ἧς ἀλατῶσι ὠνομάσθη οὕτω ὡς ἐκ τῶν μεγάλων ὑπερφυῶν κοραλλίνων δένδρων καὶ οὕτων ἄτινα καλυπτοῦσι τὸν πύθμεν τῆς ἀπαράλλακτα καθὼς τὰ δένδρα καλυπτοῦσι τὴν γῆν.

Μικροσκόπος περὶ ἐργῶν. — Ἡ Λυτοκρατορικὴ Βιβλιοθήκη τῆς Βιέννης κατέχει φύλλον χάρτου ἔχον 21 ἐκτετατῶν μήκας καὶ 16 πλάτος, ἐς οὗ ὑπάρχουσιν ἀντιγεγραμμένα τὰ ἐξῆς βιβλία τῆς Ἀγίας Γραφῆς: Ἡ Βιβλ. μαρκαριστῆ, Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς, ἑβραϊστῆ, τὸ ἄσμα ἀσματῶν, εἰς τὴν χαλδαϊκὴν. Ἡ Ἐρμῆς ἀκριβοῦς καὶ τὸ Δευτερονόμιον, γαλλιστῆ. Τόσον δὲ εἶνε πάντα καλῶς γεγραμμένα ὥστε δύνανται ν' ἀναγνώσθωσι καὶ χωρὶς μικροσκοπίου.

Οἱ Πέρται λέγουσι ἐπὶ δέκα μέτρα ὁμιλία ἐστῆλησαν κατὰ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐκ αὐτῶν ἡ γυνὴ ἔλαβε τὰ ἐννέα.